

Дорогие друзья,

Прилагается статья ведущего греческого историка **Феофаниса Малкидиса**, специалиста и борца за признание Геноцида греков Востока, на тему **«Μιχάλις Χαραλαμπίδης: μνήμη и борьба»** (информация на греческом и в переводе -google translation- на русском языках).

Θεοφάνης Μαλκίδης, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης της μνήμης και του αγώνα.

Από την ομιλία του Θεοφάνη Μαλκίδη στην εκδήλωση του Δήμου Αλεξανδρούπολης για τον αείμνηστο διανοούμενο και δημότη Αλεξανδρούπολης Μιχάλη Χαραλαμπίδη. Στην εκδήλωση μίλησαν επίσης ο αδελφός του Μιχάλη, Κωνσταντίνος και ο Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης Ιωάννης Ζαμπούκης.

Βίος πολιτικός

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη την 5η Μαρτίου 1951, από γονείς από τη Σάντα του Πόντου, διασωθέντες της Γενοκτονίας και σπούδασε πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, ενώ πραγματοποίησε και μεταπτυχιακές σπουδές στην κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης.

Συνέγραψε την ιδρυτική διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ, από το οποίο αποχώρησε στη συνέχεια, χωρίς να έχει ποτέ αμειβόμενη θέση και χωρίς να λάβει ποτέ μέρος στη διαχείριση της κρατικής εξουσίας. Υπήρξε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης για τα Δικαιώματα και την Απελευθέρωση των Λαών, διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρισμένης από τον ΟΗΕ και συμπαραστάθηκε σε πολλούς λαούς στην Αφρική, Νότια Αμερική, Ασία, καθώς και στους Αρμένιους και τους Κούρδους. Το 1986, σε ομιλία του εισήγαγε για πρώτη φορά το Κουρδικό και το Ποντιακό ζήτημα στον ΟΗΕ. Το 1994, το Ελληνικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την πρότασή του για την αναγνώριση της 19ης Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης της Ποντιακής Γενοκτονίας. Επεξεργάστηκε και ανέδειξε, πολλά ζητήματα του Ελληνισμού και εισήγαγε νέες έννοιες, αναλυτικά σχήματα, νέα ζητήματα και λέξεις στην διανοητική και πολιτική μας δημόσια ζωή, πολλά από τα οποία περιλαμβάνονται στα βιβλία του για τη Γενοκτονία, την ανάπτυξη, τον τουρισμό, τον αγροτοδιατροφικό τομέα, την περιφερειακή ανάπτυξη, το τουρκικό

πρόβλημα, την πολιτική, τα κόμματα, κ.ά. Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης απεβίωσε στην Αθήνα την 27η Μαρτίου 2024.

Η συμβολή του

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης υπήρξε ένας από τους πιο χαρισματικούς, σοβαρούς και συνεπείς διανοούμενους της σύγχρονης Ελλάδας, έχοντας μία δράση που ξεπέρασε τα σύνορα της χώρας, χρησιμοποιώντας τις ιδέες, τις προτάσεις, τον δημόσιο λόγο, την αγορά, την εκκλησία των πιστών και του Δήμου, ως δημιουργικό και παραγωγικό μέσο εθνικής αφύπνισης και κοινωνικής απελευθέρωσης. Με χιλιάδες ομιλίες από τα ακριτικά χωριά της Ελλάδας μέχρι τα πανεπιστήμια του εξωτερικού και τα διεθνή φόρουμ και η προσφορά του μπορεί να αποτυπωθεί ως εξής:

1. Η Συμβολή στη Συλλογική Αυτογνωσία και Μνήμη: Οι ομιλίες του αποτέλεσαν το «όχημα» για να βγει από τη λήθη το ζήτημα της Γενοκτονίας. Με λόγο τεκμηριωμένο, πολιτικό τον αποκαλούσε ο ίδιος, κατάφερε να μετατρέψει μια ιστορική τραυματική εμπειρία σε πολιτικό αίτημα, διδάσκοντας στις νεότερες γενιές το «δικαίωμα στη μνήμη» ως προϋπόθεση για την ιστορία, τη δικαιοσύνη, την αλήθεια, τη δημοκρατία.

2. Η Οικουμενικότητα του Ελληνισμού: Στις ομιλίες του αναδείκνυε την οικουμενική διάσταση του ελληνικού πολιτισμού. Συνέδεε τον Πόντο και τη Μικρά Ασία, το Κουρδιστάν, στην Αρμενία, τους λαούς που αγωνίζονται για την ελευθερία τους, με τις σύγχρονες αξίες της πολιτισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθιστώντας τα ελληνικά και άλλα ζητήματα, διεθνή.

3. Η Πρόταση για την «Αγροφιλία» και την Περιφέρεια: Σε μια εποχή υδροκεφαλισμού της Αθήνας, ο λόγος του στην ελληνική περιφέρεια, αλλά και στη μήτρα του αθηναϊκού προβλήματος, ήταν μια διαρκής παρότρυνση για επιστροφή στον πλούτο της ελληνικότητας και την ελληνική ποιότητα.

Υπήρξε λεξιπλάστης, εισηγήθηκε νέους όρους, δημιουργώντας ένα νέο λεξιλόγιο για την πολιτική και τον Ελληνισμό, προτείνοντας ένα μοντέλο ανάπτυξης, σημειώνοντας τα εξής: «Αυτό που έκαναν και κάνουν τα κείμενα είναι η παραγωγή λέξεων. λέξεων που φωτίζουν, ονομάζουν και αναδεικνύουν τα δυναμικά νέα πεδία της Νέας Ελληνικής Ανάπτυξης. Συμβάλουν στην καλλιέργεια, σύνθεση και ολοκλήρωση μιας νέας ελληνικής αναπτυξιολογίας. Απαντούν στο κύριο ερώτημα τί σημαίνει Ελληνική Ανάπτυξη στις σημερινές συνθήκες. Εισάγουν στο λεξικό μιας νέας αναπτυξιακής παιδείας. Περιέχουν τα λήμματα μιας νέας σύγχρονης αναπτυξιακής εγκυκλοπαίδειας. Πόλεις – Νέες πόλεις – Περιφέρειες – Ιστορικές Περιφέρειες – Ύπαιθρος – Γεωργία της Τυπικότητας – Γαστρονομική Γεωργία – Έδαφος Τόπος - Εδαφική Οικονομία - Καταστατικό του Τόπου – Δίκτυα – Γνώση – Παραγωγικά Συμπλέγματα – Μάστορες – Συμβολικό κεφάλαιο – Αισθητική – Πολιτισμός – φιλοκαλία – Πνεύμα του Τόπου που έλεγε ο Αριστοτέλης. Τρεις είναι

οι λέξεις που εκφράζουν πολύ συνθετικά και κωδικοποιημένα το τί σημαίνει ανάπτυξη της Ελλάδας σήμερα. Ευτοπία – Λιμάνια – Αναστήλωση».

Σε ένα πολιτικό σύστημα που κυριαρχείται από το κυνήγι των αξιωμάτων, ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης, αποτέλεσε την εξαίρεση. Παρόλο που ήταν ιδρυτικό και κορυφαίο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ και θα μπορούσε εύκολα να έχει καταλάβει υπουργικές θέσεις ή βουλευτικά έδρανα, επέλεξε συνειδητά να παραμείνει ένας ενεργός πολίτης που παρεμβαίνει στα κοινά χωρίς να εξαρτάται από τον κρατικό μηχανισμό.

Διέθετε την ικανότητα να «διαβάζει» τις τάσεις του μέλλοντος πολύ πριν αυτές γίνουν ορατές στο ευρύ κοινό. Προέβλεψε την κατάρρευση των ιδεολογικών στεγανών και την ανάδειξη των εθνικών και θρησκευτικών ταυτοτήτων ως κυρίαρχων δυνάμεων στη Μικρά Ασία, στην ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, δεκαετίες πριν τις συμβούν. Μίλησε για την κρίση του υδροκεφαλικού μοντέλου της Αθήνας και την ανάγκη για περιφερειακή ανάπτυξη και ποιότητα στην παραγωγή, πολύ πριν η «βιώσιμη ανάπτυξη» γίνει μόδα.

Διέγνωσε έγκαιρα τη σημασία της ανάδειξης της Γενοκτονίας ως ένα οικουμενικό ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θα έφερνε την Τουρκία αντιμέτωπη με την ιστορία της, προωθώντας τη δημοκρατία στη Μικρά Ασία, ενώ ως κορυφαία διανοητική συμβολή, με την οποία έγινε γνωστός παντού, μίλησε με όρους πολιτικής και όχι «προφητείας» για την οικονομική κρίση και την υποθήκευση της Ελλάδας, για τη μετατροπή της σε ένα γερμανικό λάντερ και τουρκικό βιλαέτι.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης, πρόσφερε στον Ελληνισμό αλλά και σε πολλούς άλλους λαούς ένα πρότυπο πνευματικού ανθρώπου που δεν εγκλωβίζεται σε γραφεία, αλλά μιλώντας εκτός και εντός συνόρων, αποδεικνύει, τεκμηριώνει την αλήθεια και οραματίζεται το μέλλον, έχοντας ως σταθερή πυξίδα την ιστορική μνήμη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Το έργο του αποτελεί μια «πνευματική γεωγραφία» που ένωνε τον παρελθόντα χρόνο με το παρόν και το μέλλον. Η προσφορά του έγκειται στο ότι κατάφερε να δώσει φωνή στους «αφανείς» και να καθορίσει σύγχρονη ελληνική πολιτική ζωή, με ιδέες που υπερέβαιναν τα στενά κομματικά όρια, θέτοντας ως επίκεντρο τον άνθρωπο, την πατρίδα, την ηθική.

Η σκέψη του Μιχάλη Χαραλαμπίδη είναι συγκλονιστικά επίκαιρη. Τόσο για τη διαπίστωση της ρίζας των προβλημάτων τα οποία αναλύει, όσο και κυρίως με τις προτάσεις και τις ιδέες του που υπερβαίνουν το εφήμερο και αποκαλύπτουν, μέσα στον ακατάλυτο χρόνο, το παντοτινό. Και έτσι ήθελε να τον θυμούνται οι επόμενες γενιές !

Φεοφανис Малкидис. Профессор Университета Пантейон.

Μιχαλινс Хараламбидес: память и борьба.

Из выступления Теофаниса Малкидиса, произнесенного на мероприятии муниципалитета Александруполиса в память о покойном интеллектуале и гражданине Александруполиса Михалисе Хараламбидесе. На мероприятии также выступили брат Михалиса, Константинос, и мэр Александруполиса Иоаннис Зампукис.

Политическая жизнь

Михалис Хараламбидес родился в Александруполисе 5 марта 1951 года в семье выходцев из Санта-ту-Понтоса, переживших геноцид. Он изучал политологию и экономику, а также получил последипломное образование в области социологии в Римском университете.

Он написал учредительную декларацию ПАСОК, из которой впоследствии покинул, так и не заняв никакой оплачиваемой должности и не приняв участия в управлении государственной властью. Он был членом Исполнительного комитета Международного союза за права и освобождение народов, международной неправительственной организации по правам человека, признанной ООН и оказывавшей поддержку многим народам Африки, Южной Америки, Азии, а также армянам и курдам. В 1986 году в своей речи он впервые поднял курдский и понтийский вопросы в ООН. В 1994 году греческий парламент принял его предложение о признании 19 мая Днем памяти о геноциде в Понте. Он подробно изучил и осветил многие вопросы эллинизма, а также ввел в нашу интеллектуальную и политическую общественную жизнь новые концепции, аналитические схемы, новые проблемы и терминологию, многие из которых отражены в его книгах о геноциде, развитии, туризме, агропродовольственном секторе, региональном развитии, турецкой проблеме, политике, партиях и т. д. Михалис Хараламбидес скончался в Афинах 27 марта 2024 года.

Его вклад

Михалис Хараламбидес был одним из самых харизматичных, серьезных и последовательных интеллектуалов современной Греции, чья деятельность выходила за пределы страны. Он использовал идеи, предложения, публичные дискуссии, рынок, церковь и муниципалитет как творческое и продуктивное средство национального пробуждения и социального освобождения. Его вклад, выразившийся в тысячах выступлений от приграничных деревень Греции до зарубежных университетов и международных форумов, можно охарактеризовать следующим образом:

1. Вклад в коллективное самосознание и память: Его речи стали «средством» для того, чтобы вывести проблему геноцида из забвения. С помощью документированных выступлений, будучи политиком, как он сам себя называл, ему удалось превратить исторически травмирующий опыт в политическое требование, обучая молодое поколение «праву на память» как необходимому условию для истории, справедливости, истины и демократии.
2. Универсальность эллинизма: В своих речах он подчеркивал универсальное измерение греческой культуры. Он связывал Понт и Малую Азию, Курдистан, Армению, народы, борющиеся за свою свободу, с современными ценностями культуры и прав человека, придавая греческим и другим вопросам международный характер.
3. Предложение об «агрофилии» и периферии: В эпоху гидроцефалии в Афинах его рассуждения о греческой периферии, а также в самом сердце афинской проблемы, постоянно призывали вернуться к богатству греческой идентичности и греческим качествам.

Он был мастером слова, предлагал новые термины, создавая новый словарь для политики и эллинизма, предлагая модель развития, отмечая следующее: « Эти тексты создавали и продолжают создавать слова. Слова, которые освещают, называют и подчеркивают динамичные новые области современного греческого развития. Они способствуют формированию, синтезу и завершению новой греческой теории развития. Они отвечают на главный вопрос о том, что означает греческое развитие в современных условиях. Они представляют собой словарь нового образования в области развития. Они содержат статьи новой современной энциклопедии развития. Города – Новые города – Регионы – Исторические регионы – Сельская местность – Типичное сельское хозяйство – Гастрономическое сельское хозяйство – Земля – Территориальная экономика –

Статут места – Сети – Знания – Производственные комплексы – Ремесленники – Символический капитал – Эстетика – Культура – Филокалия – Дух места, как говорил Аристотель. Три слова очень синтетически выражают и кодифицируют то, что означает развитие Греции сегодня. Эвтопия – Порты – Реставрация».

В политической системе, где доминировала погоня за властью, Михалис Хараламбидес был исключением. Хотя он был одним из основателей и ведущих деятелей ПАСОК и мог бы легко занять министерские посты или места в парламенте, он сознательно выбрал путь активного гражданина, вмешивающегося в общественные дела, не завися от государственного аппарата.

Он обладал способностью «читать» будущие тенденции задолго до того, как они становились очевидными для широкой публики. Он предсказывал крах идеологических барьеров и появление национальных и религиозных идентичностей как доминирующих сил в Малой Азии, Восточной Европе и на Ближнем Востоке за десятилетия до того, как это произошло. Он говорил о кризисе гидроцефалической модели Афин и необходимости регионального развития и качества производства задолго до того, как «устойчивое развитие» стало модным.

Он своевременно осознал важность освещения геноцида как универсальной проблемы прав человека, которая заставила бы Турцию осмыслить свою историю, способствуя развитию демократии в Малой Азии, и, будучи ведущим интеллектуальным деятелем, благодаря которому он стал известен повсюду, говорил в политических, а не «пророческих» терминах об экономическом кризисе и ипотеке Греции, о ее превращении в немецкую землю и турецкий вилайет.

Михалис Хараламбид предложил эллинизму, как и многим другим народам, модель духовного человека, который не ограничивается служебными обязанностями, а выступает за пределами и внутри границ, доказывает и документирует истину и предвидит будущее, руководствуясь исторической памятью и человеческим достоинством как надежным ориентиром.

Его работы представляют собой «духовную географию», связывающую прошлое с настоящим и будущим. Его вклад заключается в том, что ему удалось дать голос «невидимому» и определить современную греческую политическую жизнь, используя идеи, выходящие за рамки узких партийных границ, ставящие человека, родину и мораль в центр внимания.

Мышление Михалиса Хараламбидеса поразительно актуально. И в том, что касается выявления корней анализируемых им проблем, и, прежде всего, в его предложениях и идеях, которые выходят за рамки эфемерного и раскрывают в

нерушимом времени вечное. И именно таким он хотел, чтобы его помнили будущие поколения!

Αγαπητοί φίλοι,

Παρατίθεται άρθρο του διακεκριμένου Έλληνα ιστορικού **Θεοφάνη Μαλκίδη**, γνωστού μαχητή για το ζήτημα μας αναγνώρισης μας Γενοκτονίας των Ελλήνων μας Ανατολής, με θέμα **«Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης της μνήμης και του αγώνα.»**

Θεοφάνης Μαλκίδης, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης της μνήμης και του αγώνα.

Από την ομιλία του Θεοφάνη Μαλκίδη στην εκδήλωση του Δήμου Αλεξανδρούπολης για τον αείμνηστο διανοούμενο και δημότη Αλεξανδρούπολης Μιχάλη Χαραλαμπίδη. Στην εκδήλωση μίλησαν επίσης ο αδελφός του Μιχάλη, Κωνσταντίνος και ο Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης Ιωάννης Ζαμπούκης.

Βίος πολιτικός

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης γεννήθηκε στην Αλεξανδρούπολη την 5η Μαρτίου 1951, από γονείς από τη Σάντα του Πόντου, διασωθέντες της Γενοκτονίας και σπούδασε πολιτικές και οικονομικές επιστήμες, ενώ πραγματοποίησε και μεταπτυχιακές σπουδές στην κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Ρώμης.

Συνέγραψε την ιδρυτική διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ, από το οποίο αποχώρησε στη συνέχεια, χωρίς να έχει ποτέ αμειβόμενη θέση και χωρίς να λάβει ποτέ μέρος στη διαχείριση της κρατικής εξουσίας. Υπήρξε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης για τα Δικαιώματα και την Απελευθέρωση των Λαών, διεθνούς μη κυβερνητικής οργάνωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρισμένης από τον ΟΗΕ και συμπαραστάθηκε σε πολλούς λαούς στην Αφρική, Νότια Αμερική, Ασία, καθώς και στους Αρμένιους και τους Κούρδους. Το 1986, σε ομιλία του εισήγαγε για πρώτη φορά το Κουρδικό και το Ποντιακό ζήτημα στον ΟΗΕ. Το 1994, το Ελληνικό Κοινοβούλιο υιοθέτησε την πρότασή του για την αναγνώριση της 19ης Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης της Ποντιακής Γενοκτονίας. Επεξεργάστηκε και ανέδειξε, πολλά ζητήματα του Ελληνισμού και εισήγαγε νέες έννοιες, αναλυτικά σχήματα, νέα ζητήματα και λέξεις στην διανοητική και πολιτική μας δημόσια ζωή, πολλά από τα οποία περιλαμβάνονται στα βιβλία του για τη Γενοκτονία, την ανάπτυξη, τον τουρισμό, τον αγροτοδιατροφικό τομέα, την περιφερειακή ανάπτυξη, το τουρκικό πρόβλημα, την πολιτική, τα κόμματα, κ.ά. Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης απεβίωσε στην Αθήνα την 27η Μαρτίου 2024.

Η συμβολή του

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης υπήρξε ένας από τους πιο χαρισματικούς, σοβαρούς και συνεπείς διανοούμενους της σύγχρονης Ελλάδας, έχοντας μία δράση που ξεπέρασε τα σύνορα της χώρας, χρησιμοποιώντας τις ιδέες, τις προτάσεις, τον δημόσιο λόγο, την αγορά, την εκκλησία των πιστών και του Δήμου, ως δημιουργικό και παραγωγικό μέσο εθνικής αφύπνισης και κοινωνικής απελευθέρωσης. Με χιλιάδες ομιλίες από τα ακριτικά χωριά της Ελλάδας μέχρι τα πανεπιστήμια του εξωτερικού και τα διεθνή φόρουμ και η προσφορά του μπορεί να αποτυπωθεί ως εξής:

1. Η Συμβολή στη Συλλογική Αυτογνωσία και Μνήμη: Οι ομιλίες του αποτέλεσαν το «όχημα» για να βγει από τη λήθη το ζήτημα της Γενοκτονίας. Με λόγο τεκμηριωμένο, πολιτικό τον αποκαλούσε ο ίδιος, κατάφερε να μετατρέψει μια ιστορική τραυματική εμπειρία σε πολιτικό αίτημα, διδάσκοντας στις νεότερες γενιές το «δικαίωμα στη μνήμη» ως προϋπόθεση για την ιστορία, τη δικαιοσύνη, την αλήθεια, τη δημοκρατία.

2. Η Οικουμενικότητα του Ελληνισμού: Στις ομιλίες του αναδείκνυε την οικουμενική διάσταση του ελληνικού πολιτισμού. Συνέδεε τον Πόντο και τη Μικρά Ασία, το Κουρδιστάν, στην Αρμενία, τους λαούς που αγωνίζονται για την ελευθερία τους, με τις σύγχρονες αξίες της πολιτισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθιστώντας τα ελληνικά και άλλα ζητήματα, διεθνή.

3. Η Πρόταση για την «Αγροφιλία» και την Περιφέρεια: Σε μια εποχή υδροκεφαλισμού της Αθήνας, ο λόγος του στην ελληνική περιφέρεια, αλλά και στη μήτρα του αθηναϊκού προβλήματος, ήταν μια διαρκής παρότρυνση για επιστροφή στον πλούτο της ελληνικότητας και την ελληνική ποιότητα.

Υπήρξε λεξιπλάστης, εισηγήθηκε νέους όρους, δημιουργώντας ένα νέο λεξιλόγιο για την πολιτική και τον Ελληνισμό, προτείνοντας ένα μοντέλο ανάπτυξης, σημειώνοντας τα εξής: «Αυτό που έκαναν και κάνουν τα κείμενα είναι η παραγωγή λέξεων. λέξεων που φωτίζουν, ονομάζουν και αναδεικνύουν τα δυναμικά νέα πεδία της Νέας Ελληνικής Ανάπτυξης. Συμβάλουν στην καλλιέργεια, σύνθεση και ολοκλήρωση μιας νέας ελληνικής αναπτυξιολογίας. Απαντούν στο κύριο ερώτημα τί σημαίνει Ελληνική Ανάπτυξη στις σημερινές συνθήκες. Εισάγουν στο λεξικό μιας νέας αναπτυξιακής παιδείας. Περιέχουν τα λήμματα μιας νέας σύγχρονης αναπτυξιακής εγκυκλοπαίδειας. Πόλεις – Νέες πόλεις – Περιφέρειες – Ιστορικές Περιφέρειες – Ύπαιθρος – Γεωργία της Τυπικότητας – Γαστρονομική Γεωργία – Έδαφος Τόπος - Εδαφική Οικονομία - Καταστατικό του Τόπου – Δίκτυα – Γνώση – Παραγωγικά Συμπλέγματα – Μάστορες – Συμβολικό κεφάλαιο – Αισθητική – Πολιτισμός – φιλοκαλία – Πνεύμα του Τόπου που έλεγε ο Αριστοτέλης. Τρεις είναι οι λέξεις που εκφράζουν πολύ συνθετικά και κωδικοποιημένα το τί σημαίνει ανάπτυξη της Ελλάδας σήμερα. Ευτοπία – Λιμάνια – Αναστήλωση».

Σε ένα πολιτικό σύστημα που κυριαρχείται από το κυνήγι των αξιωμάτων, ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης, αποτέλεσε την εξαίρεση. Παρόλο που ήταν ιδρυτικό και κορυφαίο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ και θα μπορούσε εύκολα να έχει καταλάβει υπουργικές θέσεις ή βουλευτικά έδρανα, επέλεξε συνειδητά να παραμείνει ένας ενεργός πολίτης που παρεμβαίνει στα κοινά χωρίς να εξαρτάται από τον κρατικό μηχανισμό.

Διέθετε την ικανότητα να «διαβάζει» τις τάσεις του μέλλοντος πολύ πριν αυτές γίνουν ορατές στο ευρύ κοινό. Προέβλεψε την κατάρρευση των ιδεολογικών στεγανών και την ανάδειξη των εθνικών και θρησκευτικών ταυτοτήτων ως κυρίαρχων δυνάμεων στη Μικρά Ασία, στην ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, δεκαετίες πριν τις συμβούν. Μίλησε για την κρίση του υδροκεφαλικού μοντέλου της Αθήνας και την ανάγκη για περιφερειακή ανάπτυξη και ποιότητα στην παραγωγή, πολύ πριν η «βιώσιμη ανάπτυξη» γίνει μόδα.

Διέγνωσε έγκαιρα τη σημασία της ανάδειξης της Γενοκτονίας ως ένα οικουμενικό ζήτημα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που θα έφερνε την Τουρκία αντιμέτωπη με την ιστορία της, προωθώντας τη δημοκρατία στη Μικρά Ασία, ενώ ως κορυφαία διανοητική συμβολή, με την οποία έγινε γνωστός παντού, μίλησε με όρους πολιτικής και όχι «προφητείας» για την οικονομική κρίση και την υποθήκευση της Ελλάδας, για τη μετατροπή της σε ένα γερμανικό λάντερ και τουρκικό βιλαέτι.

Ο Μιχάλης Χαραλαμπίδης, πρόσφερε στον Ελληνισμό αλλά και σε πολλούς άλλους λαούς ένα πρότυπο πνευματικού ανθρώπου που δεν εγκλωβίζεται σε γραφεία, αλλά

μιλώντας εκτός και εντός συνόρων, αποδεικνύει, τεκμηριώνει την αλήθεια και οραματίζεται το μέλλον, έχοντας ως σταθερή πυξίδα την ιστορική μνήμη και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Το έργο του αποτελεί μια «πνευματική γεωγραφία» που ένωνε τον παρελθόντα χρόνο με το παρόν και το μέλλον. Η προσφορά του έγκειται στο ότι κατάφερε να δώσει φωνή στους «αφανείς» και να καθορίσει σύγχρονη ελληνική πολιτική ζωή, με ιδέες που υπερέβαιναν τα στενά κομματικά όρια, θέτοντας ως επίκεντρο τον άνθρωπο, την πατρίδα, την ηθική.

Η σκέψη του Μιχάλη Χαραλαμπίδη είναι συγκλονιστικά επίκαιρη. Τόσο για τη διαπίστωση της ρίζας των προβλημάτων τα οποία αναλύει, όσο και κυρίως με τις προτάσεις και τις ιδέες του που υπερβαίνουν το εφήμερο και αποκαλύπτουν, μέσα στον ακατάλυτο χρόνο, το παντοτινό. Και έτσι ήθελε να τον θυμούνται οι επόμενες γενιές !

